

Česko čelí mezinárodní stížnosti kvůli porušování práv lidí s postižením. Zástupce ombudsmana dlouhodobě poukazuje na stejné problémy a tlačí na změny

20.11.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Ostrou kritiku sklidila Česká republika kvůli nedostatečné podpoře lidí s postižením. Na nízkou dostupnost vhodných sociálních služeb poukázala mezinárodní organizace Autism-Europe, která kvůli tomu podala oficiální stížnost k Evropskému výboru pro sociální práva. Podle zástupce ombudsmana jsou výtky oprávněné. I on na stejné problémy upozorňoval v průběhu let opakovaně.

Mezinárodní organizace Autism-Europe, hájící práva lidí s autismem a jejich rodiny, kritizuje Česko. Podle ní země porušuje některé závazky vůči lidem s postižením vyplývající z Evropské sociální charty.

Výtky se týkají především nedostatku komunitních sociálních služeb pro lidi s postižením, zejména pro lidi s autismem, mentálním postižením či chováním náročným na péči. Podpora vhodných služeb je v Česku nepostačující, veřejné finance směřují hlavně do velkých ústavních zařízení.

Dokument se zabývá i obtížnou situací rodin, které o své blízké s postižením pečují v domácím prostředí. Ty bývají často na hraně sil, peněz i sociální izolace.

Za Českou republiku se stížností zabývá Kancelář vládního zmocněnce. Do projednávání se zapojili také ombudsman Stanislav Křeček, v jehož kompetenci je ochrana před diskriminací, a Vít Alexander Schorm, zástupce ombudsmana a dětského ombudsmana.

Schorm práva lidí s postižením dlouhodobě sleduje a na většinu kritizovaných problémů již dříve také sám poukazoval: *„Naše výzkumy, šetření i individuální podněty svědčí o tom, že stížnost mezinárodní organizace Autism-Europe na nedostatek vhodných sociálních služeb pro lidi s postižením je opodstatněná. Stát sice podniká dílčí kroky směřující k jejich lepší dostupnosti, nejde však o systémová opatření dostatečného rozsahu. Zásadní změny v dostupnosti a kvalitě sociálních služeb v Česku zatím neprobíhají.“*

Stížnost Autism-Europe obdržela Česká republika prostřednictvím Evropského výboru pro sociální práva. Ten také rozhodne, zda u nás k porušování Evropské sociální charty skutečně dochází.

- Kolektivní stížnost č. 245/2025 – Autism-Europe proti České republice
- Vyjádření ombudsmana a zástupce ombudsmana k stížnosti Autism-Europe
- Výzkum z roku 2025: Jak Česko plní své povinnosti z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením?
- Výzkum z roku 2023: Deinstitutionalizace a transformace sociálních služeb – přístup krajů a Ministerstva práce a sociálních věcí ve strategických dokumentech
- Výzkum z roku 2020: Dostupnost sociálních služeb pro děti s postižením a jejich rodiny
- Výzkum z roku 2018: Dostupnost sociálních služeb pro lidi s poruchou autistického spektra

https://www.ochrance.cz/aktualne/cesko_celi_mezinarodni_stiznosti_kvuli_porusovani_prav_lidi_s_po_stizenim-zastupce_ombudsmana_dlouhodobě_poukazuje_na_stejne_problemy_a_tlaci_na_zmeny